Տեղեկագիր հունիս 2019

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ 2019Թ. ՀՈՒՆԻՍ ԱՄՍՎԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԱԾ ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՋԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ, ՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ԴԵՊՔԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2019թ. հունիս ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում I խմբի միկրոօրգանիզմներով հարուցված, հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ առաջացնելու ներուժ ունեցող հիվանդություններ, դեպքեր չեն արձանագրվել:

Հատուկ վտանգավոր վարակներ

<u>Բրուցելոզ</u>

2019թ. հունիսին հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 18 դեպք, որից 5-ը՝ Սյունիքի մարզում, 1-ը՝ Արագածոտնի մարզում, 6-ը՝ Արարատի մարզում, 2-ը՝ Կոտայքի մարզում, 1-ը՝ Լոռու մարզում, 2-ը՝ Շիրակի, 1-ը՝ Վայոց Ձորի մարզում:

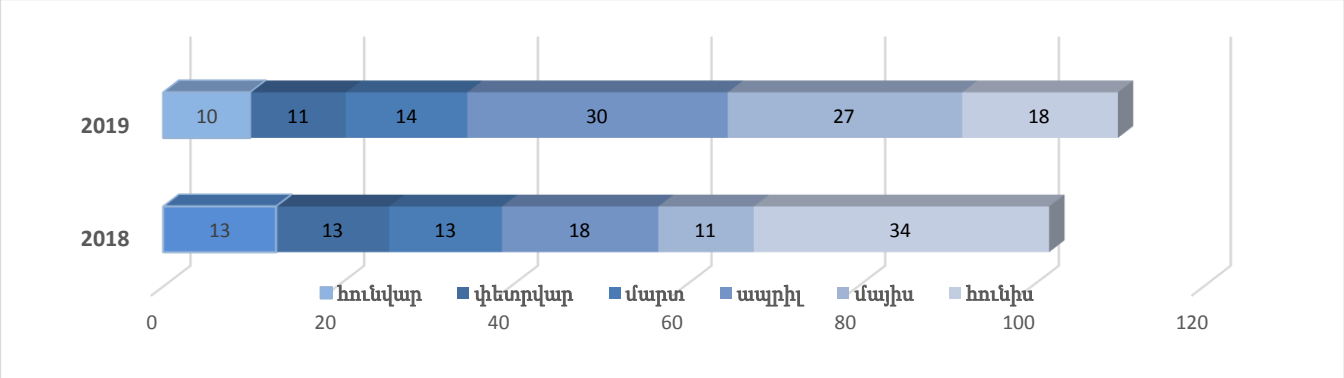

Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018-2019 թթ հունվար-հունիս ամիսներին արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Համաձայն գծապատկեր 1-ի՝ հանրապետությունում 2019թ. հունիս ամսվա ընթացքում արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերի թիվը 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 1.8 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա համեմատ՝ 1.5 անգամ:

Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ կառավարությանը ենթակա սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Օդակաթիլային վարակներ

<u>Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ</u>

2019թ. հունիս ամսին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սուր շնչառական վարակներով (այսուհետ ՍՇՎ) պայմանավորված հիվանդացության ակտիվություն չի արձանագրվել: ՍՇՎ դեպքերի թիվը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել է 1.5 անգամ: 2019թ. հունիս ամսվա ընդհանուր ցուցանիշը 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 1 անգամ:

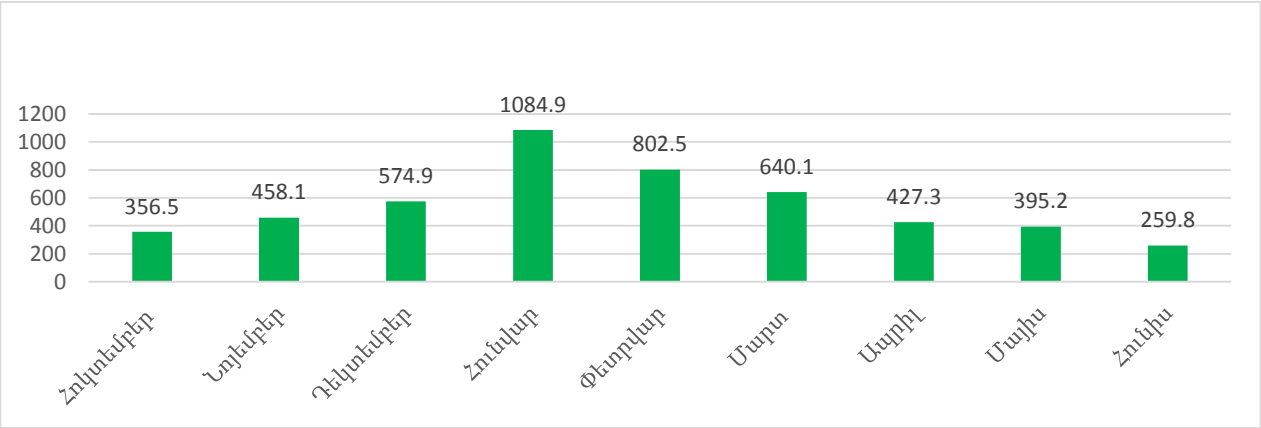

Գծապատկեր 2.2018-2019 թթ. հոկտեմբեր – հունիս ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների հիվանդացության ցուցանիշն ըստ 100.000 բնակչի

Հունիս ամսվա ընթացքում գրիպի դետքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 30 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է գրիպի Ա տեսակի H3 ենթատեսակի 1 դեպք, ադենովիրուսի 2 դեպք, պարագրիպի 3 դեպք, մետապնևմովիրուսի 2 դեպք:

Այլ օդակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քութեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

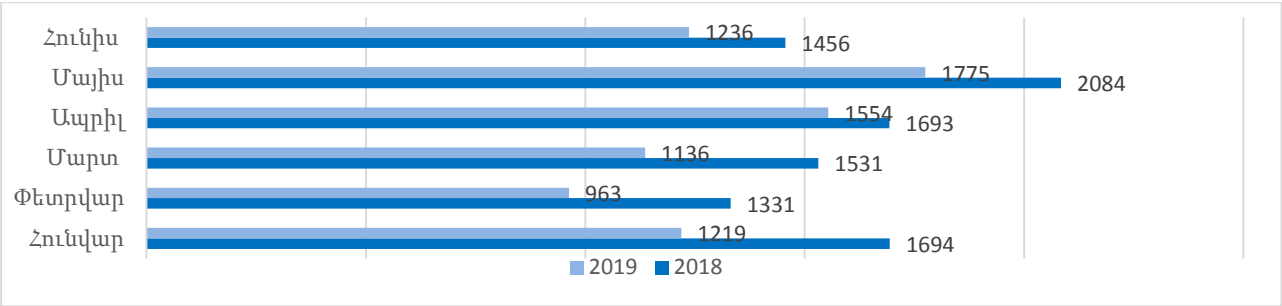

Գծապատկեր 3. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ հունվար-հունիս ամիսներին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը

Համաձայն գծապատկեր 3-ի՝ 2019թ. հունիս ամսվա ընթացքում արձանագրված ջրծաղկի դեպքերի թիվը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել է 1.4 անգամ, իսկ 2018թ նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.1 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 75.9% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Նշված ժամանակահատվածում հղիների շրջանում արձանագրվել է ջրծաղկի 3 դեպք, որոնց մասին տեղեկատվությունը տրամադրվել է ՀՀ ԱՆ մոր և մանկան վարչություն:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվել են և հսկողություն է սահմանվել հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Քութեշ

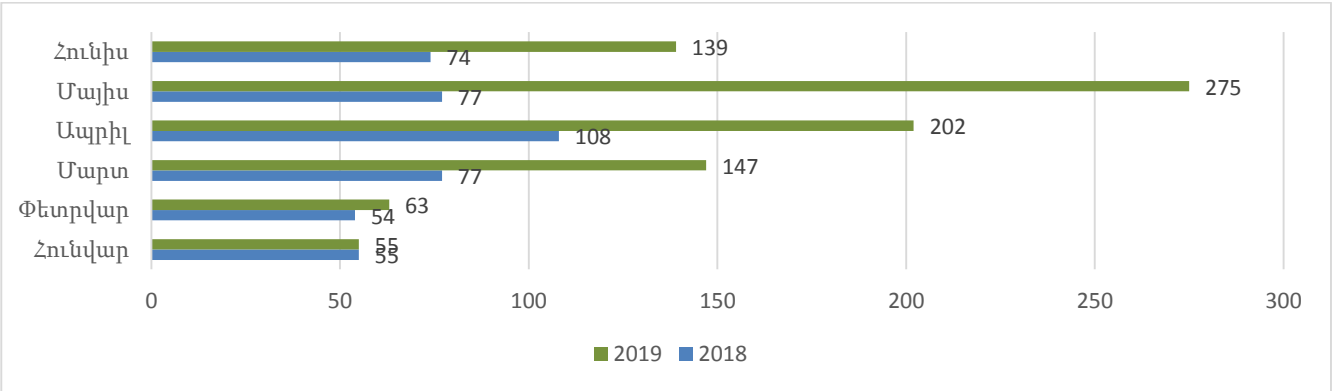

Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ. հունվար-հունիս ամիսներին արձանագրված քութեշի դեպքերը

Համաձայն գծապատկեր 4-ի տվյալների՝ քութեշի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են 1.9 անգամ, 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ աճել 1.8 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում, ինչը կազմում է արձանագրված ընդհանուր դեպքերի 89.2%-ը: Դեպքերի մեծ մասը արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում (90%), որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը՝ կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

<u>Վարակային մոնոնուկլեոզ</u>

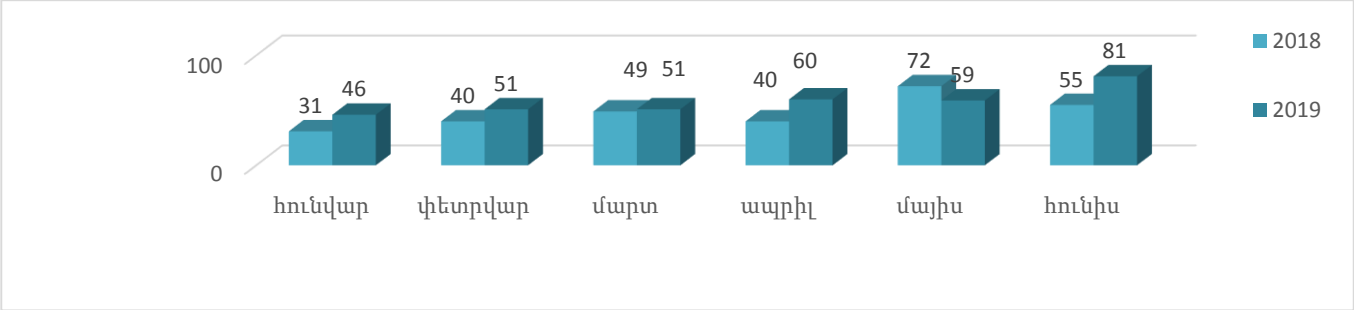

Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019թթ հունվար-հունիս ամիսներին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Համաձայն գծապատկեր 5-ի՝ 2019թ. հունիսի ընթացքում արձանագրված մոնոնուկլեոզով պայմանավորված հիվանդության դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.1 անգամ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.4 անգամ: Հունիսի ընթացքում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 81 դեպք, որից 63-ը՝ 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2019թ. հունիս ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 1072 դեպք, որից 397 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 675-ը՝ մարզերում: 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աննշան նվազել է: Միաժամանակ՝ հունվար – հունիս ամիսների ընթացքում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աննշան աճել է:

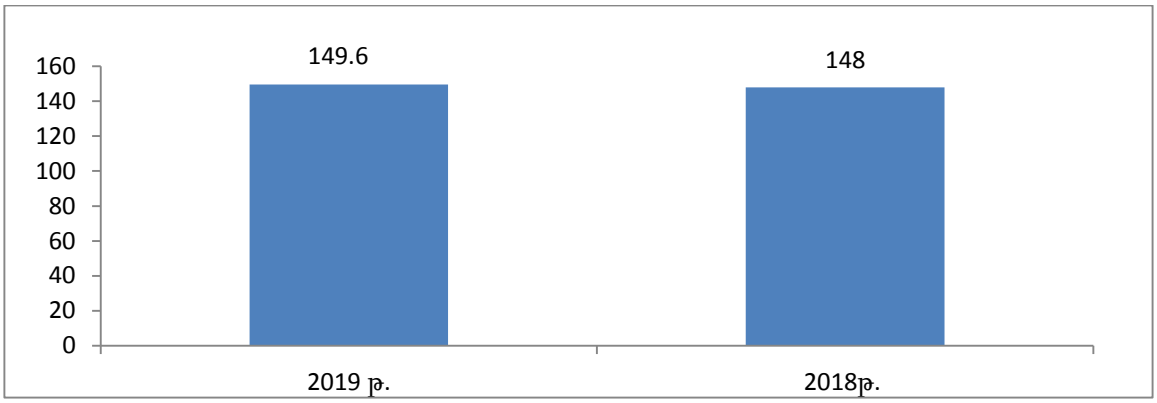

Գծապատկեր 6. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2018-2019թթ. հունվար– հունիս ամիսներին

2019թ. մայիս ամսվա համեմատ (877 դեպք) աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է մոտ 1.2անգամ:

Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

2019թ. հունիս ամսին Երևան քաղաքում արձանագրվել է սալմոնելոզներով պայմանավորված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 2 բռնկում՝

- ✓ 2019թ. հունիսի 6-7 ընթացքում Երևան քաղաքում արձանագրվել է աղիքային վարակներով խմբային հիվանդացման դեպք, որի ժամանակ 17 հիվանդի մոտ ախտորոշվել է սալմոնելոզ:
- ✓ 2019թ. հունիսի 12-ին «Ծիրանի» ռեստորանային համալիրում տեղի ունեցած հարսանեկան խնջույքի մասնակիցների շրջանում արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկում, որի ընթացքում աղիքային վարակներով հիվանդացել է ավելի քան 60 անձ, որից 6-ի մոտ ախտորոշվել է սալմոնելոզ:

Իմունականխարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: 2019թ. հունիս ամսին հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների հաստատված դեպքեր չեն արձանագրվել:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը հունիս ամսին կազմել է 88% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում

պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 90% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 95% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հունիս ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.7 անգամ:

Սույն թվականի հունիս ամսին արձանագրվել է սուր վիրուսային հեպատիտի 5 դեպք:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հունիս ամսվա ընթացքում արձանագրված 224 քիմիական թունավորումների 29.9%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 70.1%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը՝ 32.1%-ը, առաջացել է թունավոր կենդանիների խայթոցից, 20.1%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներից, 15.6%-ը՝ օրգանական լուծիչների, ծխերի, գազերի, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 12.5%-ն՝ ալկոհոլային թունավորումներից, 8%-ը՝ թունաքիմիկատների ոչ ճիշտ մակնշման և պահպանման պատճառով, 6.7%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 3.6%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից, 1.3%-ը՝ բույսերի և թմրանյութերի թունավոր ազդեցությունից:

2019թ. հունիս ամիսին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.04 անգամ:

Մակաբուծային հիվանդություններ

Լեյշմանիոզ

2019թ. հունիսին ՀՀ-ում արձանագրվել է ընդերային լեյշմանիոզի 2 դեպք ք. Երևանից և Սյունիքի մարզից:

Լայմի հիվանդություն (տզային բորելիոզ)

2019թ. հունիսին գրանցվել է Լայմի հիվանդության 3 դեպք, որից 2-ը՝ Տավուշի մարզից (մինչև 18 տարեկան տարիքային խումբ) և 1–ը՝ Սյունիքից:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում հունիս ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման 3 դեպք՝ 14 տուժածով, որից սնկից թունավորման 2 դեպք՝ 9 տուժածով, և այլ մանրէային ծագման սննդային թունավորման 1 դեպք՝ 5 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում արձանագրվել է սննդային թունավորման 2 դեպք՝ 2 տուժածով: Սննդային թունավորման դեպքերն արձանագրվել են Երևան քաղաքում, Սյունիքի, Կոտայքի և Արարատի մարզերում: Սնկից թունավորման պատճառ է հանդիսացել տուժածների կողմից հավաքած սունկը, իսկ այլ մանրէային ծագման սննդային թունավորման պատճառ է հանդիսացել ոչխարի խորոված միսը: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ, բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Կատարող՝ Աննա Աղաջանյան
ԱՆ «ՀՎԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ